

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ**

23 березня 2018 року

Вінниця 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВТЕІ КНТЕУ
заборонено**

УДК 378:316.77:004

ББК 74.58

Інтерактивний освітній простір ЗВО [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського науково-практичного вебінару (м. Вінниця, 23 березня 2018 р.) / відп. ред. Л.Б. Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2018. – 92 с.

Розглядаються питання розвитку та впровадження інтерактивних форм, методів та засобів навчання у закладах вищої освіти. Висвітлюються аспекти створення та оцінювання ефективності інформаційного електронного середовища навчального закладу. Обґрунтовується впровадження інновацій в навчальний процес вищої школи.

Розраховано на викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти економічних, педагогічних та технічних закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Сікорська Л.О., к.пед.н., доцент; Ліщинська Л.Б. (відп. ред.), д.т.н., професор; Соколовська В.В., к.е.н., доцент; Кузьміна О.М., к.т.н., доцент; Бондарчук Л.В., к.е.н., доцент.

© **Вінницький торговельно-
економічний інститут КНТЕУ, 2018**

© **Автори тез доповідей**

ЗМІСТ

Секція №1 ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Андрущенко Н.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних методів навчання у закладах вищої освіти.....	7
Гулівата І.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних комп'ютерних моделей математичних об'єктів у навчальному процесі.....	10
Змійвська І.В., ст. викладач, Обоянська Л.А. ст. викладач <i>Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Інструменти та сервіси для залучення та утримання студента в електронному навчальному середовищі.....	12
Іванченко Г.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Соціальні мережі як сучасний інструмент взаємодії в освітньому середовищі.....	15
Кузьміна О.М., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Актуалізація інформаційного освітнього середовища у закладах вищої освіти	18
Ліщинська Л.Б., д.т.н., професор <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості і перспективи розвитку інтерактивного освітнього простору ЗВО.....	21
Сльота М.І., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Smart-технології як інструмент активізації пізнавальної діяльності студентів.....	23
Яремко С.А., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Активізація пізнавальної діяльності студентів на основі розробки та впровадження інтерактивного мультимедійного середовища.....	26

Секція №2
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ШКОЛИ

Бабчинська О.І., к.геогр.н., доцент Посвалюк Я.І., здобувач освітнього ступеня «магістр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Актуальні питання впровадження інновацій в навчальний процес ЗВО.....	30
Бондарчук Л.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості креативних технологій навчання у закладах вищої освіти.....	33
Горшков М.А., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Класифікація інтерактивних технологій.....	36
Гріщенко І.В., викладач, Вільчинська О.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Методика застосування кейс-методу при викладанні курсу «Державний фінансовий контроль»	38
Гусак Л.П., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування інтерактивних технологій у процесі вивчення дисципліни «Вища та прикладна математика» студентами закладів вищої освіти.....	41
Добровольська Н.В., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Можливості використання технології веб-квесту при викладанні дисципліни «Автоматизація економічних розрахунків».....	44
Капніна Л.В., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Mind Maps як сучасна освітня технологія.....	47
Ковтун Е.О., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Впровадження інновацій в навчальний процес закладів вищої освіти.....	50
Копняк К.В., старший викладач, Остапенко Т.А., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування інтерактивних технологій у процесі навчання інформатики у закладах вищої освіти.....	53
Левчук О.В., к.пед.н., доцент <i>Вінницький національний аграрний університет</i> Дистанційні інтерактивні форми навчання в умовах Всеукраїнського науково-навчально-виробничого комплексу.....	56

Лісовий В.О., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Мозковий штурм як один з інтерактивних методів у закладах вищої освіти.....	59
Лозовський О. М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Інтерактивні методи навчання в підготовці фахівців з менеджменту.....	61
Махначова Н.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання технології Mind Map як інструменту розвитку креативних навичок здобувачів вищої освіти.....	63
Movchan L.G., PhD in Pedagogy <i>Vinnitsia Training and Research Institute of Economics of TNEU</i> Applying Innovative Training Models in Swedish Education	65
Ніколіна І.І., канд. наук держ.упр. <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інтерактивних форм навчання здобувачів вищої освіти спеціальності «Економіка» спеціалізації «Економічна кібернетика».....	68
Половенко Л.П., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Психоінформативний підхід в управлінні конфліктною ситуацією.....	70
Рум'янцева К.Є., к.пед.н., доцент <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Метод аналізу господарських ситуацій як інноваційний напрямок навчання майбутніх економістів.....	73
Семенюк І.Ю., асистент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Формування цифрових компетенцій здобувачів вищої освіти на основі використання європейського досвіду.....	77
Соколовська В.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості форм і методів інновацій в навчальному процесі.....	78
Яремко М.О., здобувач освітнього ступеня «бакалавр» <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Необхідність впровадження інтерактивних методів навчання в освітній процес закладів вищої освіти.....	82

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕКОНОМІКА» СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

Розв'язання суперечностей між вимогами ринку праці щодо майбутніх фахівців спеціальності «Економіка» спеціалізації «Економічна кібернетика» рівнем їхньої професійної кваліфікації повинно здійснюватися за двома головними напрямками: розроблення національних стандартів економічної освіти, рівнів професійної компетентності майбутнього фахівця-економіста та вдосконалення процесу реалізації економічної освіти – змісту навчальних дисциплін, застосування інтерактивних навчальних методів тощо.

Проблема застосування інноваційних педагогічних технологій у навчальному процесі у вищому навчальному закладі знаходиться в центрі уваги вітчизняних науковців [1], [2], [3].

Використання інтерактивних методів навчання вимагає переосмислення методики проведення лекційних та практичних занять. Форми активізації навчального процесу повинні мати системний характер, який би враховував вимоги індивідуалізації навчання і б сприяв виробленню умінь студентів колективно розв'язувати складні професійні завдання.

Педагогічні умови, які обумовлені впровадженням засобів інтерактивних технологій у підготовку майбутніх економістів-кібернетиків забезпечують створення професійно-мотиваційного середовища (розвиток інтересу до основного виду діяльності в професійній роботі; формування позитивних професійних ціннісних орієнтацій, що формують еталон фахового саморозвитку; активне формування професійних умінь, необхідних для практичної діяльності) забезпечення інтегративного підходу в навчанні майбутніх економістів-кібернетиків (формування цілісності професійної підготовки майбутніх управлінців в економічній сфері); реалізацію професійно-адаптаційних процесів для оптимізації практично-професійної спрямованості в кібернетичних динамічних системах (забезпечення належної підготовки до виконання професійних функцій, вияву професійної компетентності та самостійності).

Застосування сучасних технологій активного навчання вимагають чіткого розуміння вимог до майбутньої професійної діяльності студентів та шляхів усунення розривів між навчальними стандартами спеціальності і реальних професійних вимог роботодавців. Студентів потрібно спрямувати на дослідження таких форм роботи та озброїти інструментарієм щодо оптимальних шляхів реалізації їх професійних функцій, які будуть безпосередньо виникати в практичній діяльності.

Сформувані умінь знаходити економічно обґрунтовану інформацію для підтримки прийняття управлінського рішення в економічній сфері, творчі напрями вирішення складних проблемних ситуацій, ми переконанні, можна

завдяки застосуванню активних інноваційних методів навчання – інтерактивних технологій.

Зокрема, під час викладання дисципліни «Моделювання економічних процесів» для здобувачів вищої освіти спеціалізації «Економічна кібернетика» у Вінницькому торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету впровадження інтерактивних форм проведення занять сприяє не тільки опрацюванню теоретичного матеріалу, а, в першу чергу, розвитку самостійного мислення студентів, вміння відстоювати свою позицію шляхом логічного доведення, розуміння необхідності моделювання економічних процесів як засобу обґрунтованого прогнозування та підтримки прийняття управлінських рішень.

Інтерактивні методи доцільно використовувати як на аудиторних заняттях так і в межах самостійної роботи студентів. Під час практичних занять використання технологій ситуативного моделювання (симуляції та імітації) допомагає сформувати навички аналізу інформації, виявлення ключових проблем, обрання альтернативних шляхів вирішення, правильного оцінювання поставленої задачі, знаходження оптимального варіанту і формулювання програми дій. При аналізі конкретних ситуацій особливо важливе те, що тут поєднується індивідуальна робота тих, хто навчаються з проблемною ситуацією і груповим обговоренням пропозицій, підготовлених кожним членом групи. Це дозволяє тим, хто навчається розвивати навички групової, командної роботи, що розширює можливості для вирішення типових проблем в рамках учбової тематики.

Технології інтерактивного навчання «Займи позицію» та «Зміни позицію» дозволяють здійснити перехід від методу накопичення знань до практико-орієнтованої діяльності фахівця. Цей метод дозволяє сформувати у студентів навички всебічного аналізу проблеми з різних «позицій», розроблення шляхів її вирішення та підтримки прийняття управлінського рішення в економічній сфері.

Проектне навчання – один з елементів інтерактивного навчання, який доцільно використовувати, на нашу думку, для проведення оцінювання самостійної індивідуальної роботи студентів. Для підготовки авторських проектів студентам доцільно запропонувати систему роботи у мікрогрупах (до 5 чол.), що сприяє збільшенню досвіду колективної роботи, формуванню вмінь вирішувати міжособистісні конфлікти. Під час організації роботи в мікрогрупах студенти використовують інтелектуально-конкурентну рольову систему співпраці, в якій вони самостійно розподіляють ролі, випробовуючи свої здібності. Вона передбачає, що в мікрогрупах за кожним учасником закріплена одна з ролей «генераторів-шукачів» (здатність генерування ідей за проектом, пошуку та обробки необхідних літературних джерел), «аналітиків» (здатність виявляти в зібраному матеріалі раціональне зерно та оптимальні рішення), «критиків» (здатність критично оцінити представлений аналітиком матеріал, обґрунтовано внести зауваження та пропозиції), «операторів» (підготовка проектного матеріалу та презентації за допомогою сучасних комп'ютерних технологій), «ораторів» (володіння навиками декламування, вміння чітко

висловлювати авторські думки та коротко обґрунтовувати їх у межах регламенту доповіді, навички роботи з аудиторією). Інтелектуально-конкурентна рольова система співпраці дає можливість не тільки генерувати значну кількість ідей, але і всебічно їх обговорити під час роботи в команді та вибрати з усієї сукупності ідей найкращі. Оцінка за проект виставляється команді, що привчає студентів до відповідальності не тільки за персональні рішення, але й за колективні.

Отже, впровадження вищими навчальними закладами технологій інтерактивного навчання підвищить мотивацію студентів до вивчення фахових дисциплін, розкриє нові аспекти теоретичної підготовки, сприятиме розвитку креативного мислення, дасть можливість молодій людині формулювати, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, розвивати навички індивідуальної та колективної роботи, сприятиме швидкій професійній адаптації під час виконання функціональних обов'язків. Використання інтерактивних методів навчання здобувачів вищої освіти спеціалізації «Економічна кібернетика» обумовить трансформацію змісту навчання: від технологій, орієнтованих на пріоритет знання та виконання конкретних завдань, до технологій, орієнтованих на варіативність, індивідуально-творчі форми та методи підготовки майбутніх економістів-кібернетиків.

Список використаних джерел

1. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі : монографія / І. І. Доброскок, В. П. Коцур, С. О. Нікітчина [та ін.]; Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. – Переяслав-Хмельницький : Вид-во С. В. Карпук, 2008. – 284 с.

2. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / П. Ю. Саух [та ін.] ; ред. П. Ю. Саух. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 443 с.

3. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура : монографія / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролеєв [та ін.] ; Ін-т обдар. дитини АПН України. – К. : Пед. думка, 2008. – 471 с.

Половенко Л.П., к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ПСИХОІНФОРМАТИВНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ КОНФЛІКТНОЮ СИТУАЦІЄЮ

Явище конфлікту виникає у середовищі зіткнення інтересів як певних соціальних груп, так і їх одиниць. Причиною конфлікту може стати атмосфера в колективі, умови праці та інші обставини, які іноді важко передбачити. Але коли рівень кваліфікації працівників не відповідає займаним ними посадам, це завжди призводить як до внутрішніх, так і зовнішніх збурень. Управління

Електронне видання

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ВЕБІНАРУ**

23 березня 2018 року

Відповідальний редактор: Ліщинська Л.Б.

Комп'ютерна верстка: Копняк К.В., Ковальчук С.П.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,35

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
21050, Україна, м. Вінниця, вул. Соборна, 87
E-mail: secretarvtei@ukr.net, тел. (0432)55-04-00